

Periaatteena on, että lanta menee sinne, missä sitä kasvien ravitsemuksen kannalta eniten tarvitaan, oli se sitten oma tai yhteistyötilan pelto. **VILJELIJÄ JAAKKO SUOMINEN, TURKU**



Kaisa Riiko ja Jaakko Suominen tutkivat tuubiin säilöettyä seosviljaa.

140 lypsävän rehut kymmenen kilometrin säteeltä

Yhteistyön avulla kaikki valkuaisrehutkin saadaan lähialueelta. Yhteistyö pelaa, kun sallii erilaiset toimintatavat ja keskitty kokonaisuuden hallintaan.

.....

TURKU (MT)

Vennan tila Turun Paattisilla on vuosikaudet tehnyt tuloksellista yhteistyötä usean naapuritilan kanssa. Oma peltoala ei riittäisi karjan ruokintaan, mutta yhteistyön avulla lähes kaikki rehut saadaan kymmenen kilometrin säteeltä. Myös lannalle löytyy aina paikka, joko omilta tai naapurin pelloilta.

Jaakko ja Pirkko Suominen aloittivat vuonna 1986 tuotannon 20 peltohehtaarilla ja 12 lehmällä. EU-ajan alkaessa päätettiin keskittyä täysillä maitoon ja luomutuotantoon.

Nyt tilalla on kaksi robottia, 140 lypsävää ja 120–130 päättä nuorkarjaa.

Pelto on Varsinais-Suomessa kallista ja sitä on tarjolla vähän, joten peltoalaa ei ole pystytty kasvattamaan kotieläintuotannon tahdissa. Omaa peltoa on noin 90 hehtaaria ja lisäksi vuokramaita.

Suulliset sopimukset

Rehuntuotannossa tehdään tiivistä yhteistyötä naapuriston luomutilojen kanssa. Yhteistyötiloilta ostettavalla valkuaiskasvipitoisella seosviljalla on iso rooli Vennan karjan rehustuksessa.

Keväällä istutetaan kahvikupin ääreen ja sovitaan, miten paljon kukin yhteistyötila tuottaa seosviljaa ja mikä sen hinta on. Kirjallista sopimusta ei tehdä, suullinen riittää.

Jokainen viljelijä päättää itse, onko seoksen valkuaiskasvi hennettä vai härkäpapua. Suomisten toiveena on, että valkuaiskasvia olisi sadossa 30 prosenttia.

Seosvilja korjataan kosteana, kuljetetaan Vennan tilalle, murskataan valssimyllyllä ja säilötään ”makkaraan” eli ilmatiiviiseen muovipötköön.

Laatuhinnoittelua ei käytetä. ”Jos tänä vuonna voittaa yksi, seuraavana vuonna voittaa toinen”, Jaakko Suominen toteaa.

Viljan murskesäilöntä on edullista, koska turhat kuivatustekniset menetelmät jäävät pois. Vennan tilalla on kuitenkin varmuuden vuoksi myös kuivuri.

”Koska sopimukset tehdään hehtaareina, satoriski jää meille. Jos hehtaarisato on tavallista parempi, osa viljasta täytyy kuivata varastoon.”

Yhteistyötä on tehty samojen tilojen kanssa vuosia. Suomisen mukaan se pelaa hyvin, kun antaa riittävästi tilaa erilaisille toimintatavoille.

”Hehtaareista sovitaan keväällä ja viljelijä kippaa sadon meille syksyllä. Siinä välissä minä en mene sokkimaan”, Suominen sanoo.

Maan rakenne perusasia

Säilörehu tuotetaan pääasiassa omilla pelloilla. Etelä-Suomen kuivien kesien takia puskuriksi tarvitaan kuitenkin myös naapurien nurmia.

Omilla nurmilla kasvaa heinäkasvien lisäksi apilaa ja mailasta. Mailanen pärjää kuivina vuosina muita kasveja paremmin, ja sen osuutta onkin kasvatettu.

Lisäksi mailanen on erinomainen maanparantaja. Se on Suomiselle tärkeä asia. ”Maan rakenne ratkaisee kaiken.”

Vennan tilalla kalkitaan peltoja ahkerasti, sillä mailaselle minimi-pH on 6,5. Lisäksi tehdään aina tarvittaessa täydennysojituksia.

Säilörehusta valkuaista

Säilörehu on karjan tärkein valkuaislähde. Sitä täydennetään seosviljalla.

Jos valkuaisstarvetta vielä jää, se täytetään luomurypsillä, omalla ja naapureilta ostetulla. Sitä varten tilalla on oma pieni puristamo.

Näinkin ison lypsykarjatilän rehustus voi siis perustua kokonaan kotimaiseen, lähellä tilaa tuotettuun valkuaiseen.

Öljykasvien puristuksessa syntyvä öljy menee rehuksi läheiseen luomukanalaan.

Lannalle löytyy paikka

Noin puolet tilalla syntyvästä lietalannasta käytetään omilla pelloilla, toinen puoli menee yhteistyötiloilte.

Kun lannanlevitysalaa on käytettävissä moninkertaisesti enemmän kuin omat pellot, josta sääleä ja tilanteeseen löytyy sopiva levityspaikka.

”Märälle maalle ei tarvitse koskaan lähteä talleamaan”, Jaakko Suominen toteaa.

Lannasta Vennan tila ei peri hintaa. Vastaanottaja maksaa rahdin ja levityksen, jonka hoitaa tuttu urakoitsija.

Vennan tilalla lantaa käytetään ympäristötuen rajoihin nähden vähän. ”Meillä viljellään tosi nukuilla ravinteilla”, Suominen sanoo.



Rypsi puristetaan omalla laitteistolla.

”Periaatteena on, että lanta menee sinne, missä sitä kasvien ravitsemuksen kannalta eniten tarvitaan, oli se sitten oma tai yhteistyötilan pelto.”

Niukasta lannan käytöstä huolimatta viljan keskisadot ovat Vennan tilalla 2800–3200 kiloa hehtaarilta.

Separattoria testataan

Tilalla on myös lietalannan separaattori, jonka käyttöä parhaillaan harjoitellaan.

Niinpä ruokinnan sopivuutta seurataan eläinten käyttäytymisen, sonnan koostumuksen ja maidon rasva- ja ureapitoisuuden avulla.

Jos ureapitoisuus laskee, valkuaista on liian vähän.

”Toisaalta – mikä on liian vähän valkuaista? Se tiedetään, koska tuotanto alenee, mutta sitä ei, mikä on eläimen terveyden kannalta liian vähän”, Suominen sanoo.

SATU LEHTONEN

Lietteestä erotettua kuiva- jaetta kannattaa kuljettaa myös etäällä sijaitseville vuokramaille. Nestejäte taas sopii hyvin sijoitettavaksi nurmeen.

Jos lannanlevitysaikoihin jatkossa tulee tiukennuksia, tilojen välinen lantayhteistyö on entistä tärkeämpää, Suominen sanoo.

”Ja siinä tapauksessa myös etäsäiliöiden rakentamiseen on myönnettävä investointitukia.”

SATU LEHTONEN

Yhteistyöstä monenlaista etua

Vennan tila on yksi Järvi Lanta-hankkeen esimerkkituloista. Hankkeen projektikoordinaattori **Kaisa Riiko** pitää Suomisten ja naapuritilojen rehu- ja lantayhteistyötä esimerkillisenä.

”Kasvavilla lypsykarjatilalla viljellään usein pelkkää nurmea. Yhteistyön avulla Vennan tila pystyy käyttämään nurmen esikasvivarvoa hyväkseen ja viljelemään omilla pelloillaan myös vehnää ja öljykasveja.”

Yhteistyö tuo samalla viljailijoille kaivattua nurmikiertoa.

Tosin luomutiloilla nurmi kuuluu kiertoon luonnostaan.

Tila ei joudu ostamaan valkuaista rehutehtaalta. Tällainen yhteistyö on hyvä tapa kohentaa Suomen heikkoa valkuaisomavaraisuutta, Riiko huomauttaa.

Lantayhteistyö hyödyttää paitsi molempia osapuolia, myös ympäristöä, Riiko muistuttaa. Kun levitysalaa on runsaasti, aina löytyy sopiva lohko ja levityskeli. Pellolle ei tarvitse mennä väkisin maata tiivistämään.

SATU LEHTONEN

Vehnän hinta kallistui Suomessa

Yhdysvaltojen maatalousministeriö julkaisi perjantaina tavalistakin odotetun marraskuun sato- ja varastoraportin.

Odotuksia lisäsi se, että lokakuun raportti jäi pois Yhdysvaltojen rahoituskiistojen ja pakkolomien takia.

Itse raportti oli yllättävänkin yllätyksetön. Markkinoiden ennakkonäkemykset osuivat hyvin lähelle raportin lukuja.

Raportti heilutti hyödykepörsseissä viljan hintoja, kun markkinoilla haettiin oikeaa suhtautumista lukuihin.

Soijan ja maissin hinnat notkahtivat ensin ja vahvistuivat sen jälkeen Chicagossa, ja vehnä halpeni.

Ministeriön arviot ensi kesän varastoista ohjasivat sijoittajien näkemyksiä. Maissin ja soijan hehtaarisatoja korotettiin, mutta varastomääriä ei: maissin kulutus kasvaa ja soijaa jäi odotettua enemmän pumatta.

Vehnän varastotilanne paraneee, vaikka ministeriö leikkasi satoennustettaan kolme miljardia kiloa 706 miljardiin kiloon. Se on toteutuessaan silti ennätyks.

Vehnää jää varastoon, kun halpa maissi korvaa sitä rehuisa.

Lähin vehnäfutuuri jäi Chicagossa lähes kaksi prosenttia edellisperjantaina alemmas, kun soija vahvistui yli neljä ja maissikin vajaan prosentin.

Pariisin hyödykepörssi oli juuri sulkeutumassa, kun raportti julkaistiin ja hintaviite jäi ohueksi.

Perusvire oli samansuuntainen kuin Chicagossa. Vehnä halpeni ja soija ja maissi pysyivät ennallaan.

VEIKKO NIITYMÄÄ

Lähin vehnäfutuuri päättyi perjantaina 201,5 euroon tonnilta. Viikossa noteeraus laski yli kuusi euroa tonnilla.

Rapsi vajosi perjantaina euron tonnilta 376,75 euroon, mutta jäi silti euron edellisperjantaita ylempään.

Vehnä nousi hieman, muiden hinnat ennallaan

Suomessa vehnän hinnat jatkaivat varovaista nousua ja muiden viljojen hinnat pysyivät ennallaan.

Tämän viikon hintaseurannassa on mukana 66 ostotarjousta, joista nousua on yhdeksässä vehnätarjouksessa.

Syyskylvöt ovat loppusuoralla Keski-Euroopassa ja näkymät ovat valoisia.

Ranskalainen FranceAgriMer arvioi perjantaina, että 88 prosenttia syysohrasta on hyviä tai erinomaisia, kun vuosi sitten vähintään hyviä oli 76 prosenttia.

Euron arvo laskee suhteessa dollariin, mikä on vahvistanut eurooppalaisen vehnän asemaa. Eurovehnää pidetään nyt hinnaltaan kilpailukykyisimpänä sen jälkeen, kun Mustanmeren tarjonta on ehtynyt.

Ministeriön viljaraportissa vehnän vientiennustetta nostettiin miljardi kiloa ennätyskelliseen 24 miljardiin kiloon.

Kauppa myös käy. EU-komissio myönsi viime viikolla vientilupia 461 miljoonalle vehnäkilolle.

Heinäkuun alun jälkeen lupia on myönnetty jo 9,4 miljardia kiloa, mikä on 3,7 miljardia kiloa enemmän kuin tänä aikana viime vuonna.

Viljojen ostohintoja euroa/tonni, alv 0 %
Osa hinnoista päivän hintoja, osa viikkohintoja

Vehnä					
AgriMarket	180–181 ↑	Avena (elintarvike.)	110–127 ↔		
Avena	180 ↑	Helsingin Mylly	140 ↔		
Fazer 1)	182 ↑	Kesko 2)	125 ↔		
Helsingin Mylly	170–175 ↔	Kinnusen Mylly	125 ↔		
Kesko	179 ↔	Raisioagro	123–126 ↔		
(valk. väh. 12,5 %) 2)		Y-maatalous	122–127 ↔		
Kinnusen Mylly	180 ↔	Suurimokaura			
Myllyn Paras	180 ↔		Fazer	145 ↔	
Raisioagro	183 ↑		Myllyn Paras	145 ↔	
Y-maatalous	180 ↑		Raisioagro	130–140 ↔	
Viking Malt	178 ↔	Luomukaura			
Luomuvehnä	AgriMarket	235 ↔			
	AgriMarket	305 ↔	Avena	215 ↔	
	Fazer (valk. väh. 12 %)	310 ↔	Fazer (suurimo)	245 ↑	
	Rehuvehnä	AgriMarket	162–170 ↑	Helsingin Mylly	235 ↔
A-Rehu		175 ↑	Polar bio oats	230 ↔	
Avena		164 ↔	Raisioagro (suurimo)	235 ↔	
Kesko 2)		166 ↔	Luomurehukaura		
Kinnusen Mylly	170 ↔	AgriMarket		190 ↔	
Raisioagro	169–179 ↑	Kinnusen Mylly		200 ↔	
Y-maatalous	169–172 ↑	Ruis			
Luomurehuvehnä	AgriMarket		194 ↔		
	AgriMarket	265 ↔	Avena	185–192 ↔	
	Rehuohra	Fazer 4)	200 ↔		
		AgriMarket	127–145 ↔	Kinnusen Mylly 5)	205 ↔
Altia		145 ↔	Myllyn Paras	205 ↔	
A-Rehu		143 ↑	Raisioagro	196 ↔	
Avena	119–133 ↔	Y-maatalous	194–197 ↔		
Kinnusen Mylly	147 ↔	Luomuruus			
Raisioagro	135–146 ↔		AgriMarket	385 ↔	
Y-maatalous	127–145 ↔		Fazer	375 ↔	
Mallasohra	Helsingin Mylly		390 ↔		
	Kinnusen Mylly	380 ↔	Kevätrypsi ja -rapsi		
	AgriMarket 3)	158–163 ↔		Avena	363–373 ↑
	Raisioagro	158–163 ↔		Raisioagro	364–373 ↔
SGC (Prestige)	155 ↔	Härkäpapu			
Viking Malt	163 ↔		AgriMarket	220 ↔	
(mallas- ja entsymiohra)			Raisioagro	220 ↔	
Y-maatalous	158–163 ↔		Luomuhärkäpapu		
Luomumallasohra	AgriMarket	370 ↔			
	Viking Malt	385 ↔		Kinnusen Mylly	385 ↔
	Luomuohra	AgriMarket		330 ↔	Rehuherne
		Kinnusen Mylly	325–330 ↔	AgriMarket	
Rehukaura		AgriMarket	215 ↔		
		AgriMarket	124–125 ↔	Raisioagro	
	-vientä, myllykaura	123–127 ↔	Luomurehuherne		
	A-Rehu	115–120		AgriMarket	370 ↔
		Kinnusen Mylly		375 ↔	

Hinta nousi ↑ pysynyt ennallaan ↔ laskenut ↓ viikon takaisesta.
1) Sako vähintään 180.
2) Hinnasta vähennetään välityspalkkio.
3) Barke, Tipple.
4) Sako vähintään 60.
5) Sako vähintään 80, hl 71.
[Hintatiedot ostajilta]

MAATALOUESTA LYHYESTI

Lantun ruskotautiin löytymässä ratkaisu

Apetit Pakaste ja Yara Suomi ovat saaneet lupaavia tuloksia etsiessään yhdessä ratkaisua lantun ruskotautiin.

Boorilannoituksen vaikutusta lantun ruskotautiin on tutkittu kaksi vuotta Räpin koe-tilalla. Booripitoisen lannoite-keväällä sijoituslannoituksenä näyttää olevan paremmin kuin lehtilannoitus.

Boorin tiedetään liikkuvan huonosti kasvin lehdistä juuriin. Lehtilannoitteiden teho on siksi heikkoa.

Toisaalta lantun maiden pH on usein korkea, jolloin maassa oleva boori ei ole kovin hyvin kasvin käytettävissä. Kun booria sisältävä NPK-lannoite sijoitetaan lantun lähelle, muodostuu juurialueelle happa-

mampi alue, josta lannoitteen boori on kasvin käytettävissä.

K-ketju myy kotimaisia biopolttimia

Biofire Oy:n biolämpölaitteet tulevat myyntiin K-maatalousketjuun.

Biofire suunnittelee, toteuttaa ja asentaa kotimaisen energian poltinjärjestelmiä maatilojen tarpeisiin. Lämmityskohteena voi olla tuotantorakennus, omakotitalo, viljankuivaamo, konehalli tai vaikkapa kasvihuone. Valikoimasta löytyy vesi- ja ilmalämmityspohjaisia järjestelmiä, sekä niiden yhdistelmiä.

Palokärki-tuotteilla voidaan polttaa kiinteitä polttoaineita, kuten haketta, puupohjaista energiamurskettä, turvetta, viljaa ja pellettiä.